

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9658/2025
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Немања Влачек, адвокат из ..., против тужених „UNITED MEDIA DIGITAL“ д.о.о. Београд, ББ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Дејан Богдановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 517/24 од 14.03.2025. године, у седници одржаној 11.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду ГжЗ 517/24 од 14.03.2025. године и пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 659/22 од 24.06.2024. године, у обавезујућем делу одлуке о главној ствари и делу о парничним трошковима, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев да се обавезу тужени „UNITED MEDIA DIGITAL“ д.о.о. Београд и ВВ, да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа солидарно исплате 40.000,00 динара са законском затезном каматом од 24.06.2024. године до исплате; да се обавезе тужени ББ, као главни и одговорни уредник медија „NOVA. RS“ да објави увод и изреку ове пресуде, без коментара и без одлагања о свом трошку, а најкасније у другом наредном издању медија „NOVA. RS“ од дана правноснажности пресуде, под претњом плаћања примереног новчаног износа од 15.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пропуштања до исплате и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац да туженима накнади парничне трошкове од 348.700,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженима накнади трошкове ревизијског поступка од 53.500,00 динара, у року од 8 дана од достављања преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 659/22 од 24.06.2024. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску тужиоца од 17.08.2022. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и тужени „UNITED MEDIA DIGITAL“ д.о.о. Београд и ВВ обавезани да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части

солидарно исплате 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од 24.06.2024. године као дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се наведени тужени обавезу да му на име накнаде нематеријалне штете исплате преко досуђеног до траженог износа од 490.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, тужени ВВ обавезан је, као главни и одговорни уредник медија „NOVA.RS“ да објави увод и изреку ове пресуде, без коментара и без одлагања, о свом трошку, најкасније у другом наредном издању медија „NOVA.RS“ од дана пресуде, под претњом плаћања примереног новчаног износа од 15.000,00 динара са законском затезном каматом од пропуштања до исплате, а одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се објави пресуда у целости и да се исплати новчани износ од 50.000,00 динара. Ставом петим изреке, тужени су обавезани да тужиоцу солидарно накнаде парничне трошкове од 152.950,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж3 517/24 од 14.03.2025. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужених и потврђена првостепена пресуда у ставовима трећем и четвртм изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што су тужени „UNITED MEDIA DIGITAL“ д.о.о. Београд и ВВ обавезани да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа солидарно исплате 40.000,00 динара са законском затезном каматом од 24.06.2024. године до исплате, а преко досуђеног до износа од 80.000,00 динара, који је досуђен првостепеном пресудом тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде, тако што су тужени обавезани да тужиоцу солидарно накнаде парничне трошкове од 87.200,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбачена је жалба тужиоца изјављена на став други изреке првостепене пресуде као недозвољена. Ставом петим изреке, одбијени су захтеви тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка. Ставом шестим изреке, тужилац је обавезан да туженима солидарно на име трошкова другостепеног поступка исплати 13.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у обавезујућем делу одлуке о главној ствари (ставови први и други изреке) и одлуке о трошковима првостепеног и жалбеног поступка (ставови трећи и четврти изреке) тужени су благовремено изјавили ревизију, с позивом на одредбе члана 403. став 2. тач. 1. ЗПП и члана 126. став 2. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“ бр. 83/14, 58/15 и 12/16), због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка приликом одлучивања о трошковима жалбеног поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 126. ставова 1. и 2. Закона о јавном информисању и медијима, који се примењује на спорни однос („Службени гласник РС“ бр. 83/14, 58/15 и 12/16) и чланова 403. став 2. тачка 1. и 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по

службеној дужности, нити релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 153. став 2. ЗПП на коју је ревизијом указано, пошто одлука о трошковима поступка садржи законски основ и разлоге због којих је донета.

Према утврђеном чињеничном стању од значаја за побијани део пресуде у ревизијском поступку, дана ...2021. године у медију „NOVA. RS“, чији је издавач првотужени и главни и одговорни уредник друготужени, објављен је текст под насловом „...: ...“, чији аутор је трећетужена. Текст садржи информације везане за више догађаја, а у вези спорног дела одлуке у њему је наведено: „... Прошле године се поново нашао у фокусу јавности, након што је откривено да је заједно са ... ГГ умешан у аферу фалсификовања исправа и покушаја преваре осигуравајућег друштва. Како је наш портал раније писао, ... за ... и члан кризног штаба ГГ својевремено је фалсификовао лекарски налаз и предао га једној адвокатској канцеларији како би оправдали изостанак пред судом и спречили обустављање поступка који су водили против једне осигуравајуће куће. Убрзо се испоставило да је реч о АА ...“. Изјашњавајући се о истиности овог дела информације тужилац је у својој изјави навео да адвокатска канцеларија „АА са сарадницима“ заступа шест осигуравајућих друштава дуги низ година. Тачно је да је ГГ прегледао једну њихову бившу колегиницу која је уганула ногу, а како је изашао из операционе сале то није протоколисано. У то време ГГ је био шиканозно гоњен од стране супруге ДД, која је била директор ..., па је направљена цела афера око тога. То се завршило на основу опортунитета. Према томе није било кривичног гоњења, није било ничега. Он је отишао у просторије Полицијске управе Нови Сад зато што је колегиница из канцеларије држана 6,5 сати, а да није из својства грађанина преведена у својству осумњичене и није јој дата могућност браниоца. Наведено нема везе са њим, већ са канцеларијом. Против ГГ није вођен поступак, али то добро звучи када се напише као лаж за ове из Луксембурга који се штампају у НДХ. Пре објављивања текста трећетужена се није обратила тужиоцу, нити је он захтевао исправку текста или објављивање одговора. Тужилац је трпео душевне болове због повреде части и угледа.

Према становишту нижестепених судова, за разлику од преосталих информација наведених у истом тексту објављеном ...2021. године, спорни део текста садржи информације које тужиоца стављају у негативан и криминогени контекст, пошто је окарактерисан као лице које учествује у извршењу кривичних дела и бављењу недозвољеним активностима, те му се као ... приписују крајње друштвено и морално неприхватљиве особине, па је информација лезионо подобна да повреди тужиочево достојанство. Трећетужена је поступила супротно стандарду новинарске пажње, зато што је пре преношења пропустила да провери истинитост информација, а тужилац у свом исказу није потврдио да је учествовао у фалсификовању исправе и превари осигуравајуће куће, односно у извршењу ових кривичних дела, већ је навео и није спорио чињеницу да је ГГ прегледао њихову бившу колегиницу из адвокатске канцеларије, која се повредила, али да то није било протоколисано. Судови одлуку заснивају на одредбама чланова 4., 5., 8., 9., 15., 48., 79., 112. – 115. Закона о јавном информисању и медијима, као и члана 200. Закона о облигационим односима.

По становишту Врховног суда погрешно су нижестепени судови применили материјално право, када су побијаним делом пресуде делимично усвојили постављени тужбени захтев.

Из чињеничног утврђења следи да је тужилац по професији ..., да је његово име означено у називу ... канцеларије у којој је запослен велики број ..., да је по садржини спорне информације о догађају и раније писано на порталу, а искази о фалсификовању исправа и покушаја преваре везују се за аферу у здравству, без помињања да је тужилац извршио фалсификовање исправе, односно да је он лично извршио радње које би представљале кривично дело. Тужилац потврђује у својој изјави да је постојала афера у вези прибављања лекарског налаза за колегиницу из канцеларије, који је потписао ГГ – носилац политичке функције, из разлога што није службено заведен, те даје суду информацију да је све завршено опортунитетом, а не кривичним гоњењем.

Према Закону о адвокатури („Службени гласник РС“ бр 31/11 и 24/12) адвокатура је независна и самостална служба пружања правне помоћи физичким и правним лицима (члан 2. став 1.); самосталност и независност адвокатуре остварује се организовањем адвоката у Адвокатску комору Србије и адвокатске коморе у њеном саставу, као самосталне и независне организације адвоката (члан 2. став 2. тачка 3.); адвокат је дужан да правну помоћ пружа стручно и савесно, у складу са законом, статутом адвокатске коморе и кодексом; да у професионалном раду и у приватном животу који је доступан јавности чува углед адвокатуре (члан 15. тачке 2. и 4.); адвокат се бави адвокатуром самостално, у заједничкој адвокатској канцеларији или као члан адвокатског ортачког друштва (члан 44.).

Законом о јавном информисању и медијима прописано је да се путем медија објављују информације, идеје и мишљења о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, без обзира на начин који су прибављене информације, у складу са одредбама овог закона (члан 5. став 1.); да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују (члан 5. став 2.); ради омогућавања грађанима да формирају сопствено мишљење о појавама, догађајима и личностима, обезбеђује се равноправност избора информација и медијских садржаја (члан 6. став 1.); изабран, постављен, односно именован носилац јавне и политичке функције, дужан је да трпи изношење критичних мишљења, која се односе на резултате овог рада, односно политику коју спроводи, а у вези са обављањем његове функције без обзира на то да ли се осећа лично повређеним изношењем тих мишљења (члан 8.); уредник и новинар дужни су да с пажњом примереном околностима, пре објављивања информација која садржи податке о одређеној појави, догађају или личности провере њено порекло, истинитост и потпуност (члан 9. став 1.); достојанство личности (част, углед, односно пијетет) лица на која се односи информација правно је заштићено (члан 79. став 1.); објављивање информација којом се врши повреда части, угледа или пијетета, односно лице приказује у лажном светлу, приписивањем особина и својстава која оно нема, односно одрицањем особина или својстава која има, није допуштено ако интерес за објављивање информација не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, а нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи (члан 79. став 2.).

Опортунитет или одлагање кривичног гоњења, које је предвиђено чланом 283. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11 ... 55/14) представља овлашћење јавног тужиоца да не предузима кривично гоњење против учиниоца

кривичног дела за које је предвиђена новчана казна или казна затвора до пет година, под условом да осумњичени прихвата једну или више наложених обавеза. Уколико се обавеза испуни кривична пријава се одбацује и осумњичено лице се не излаже кривичном прогону.

Пошто у конкретном случају тужилац не спори да је лекар ГТ, и члан кризног штаба, ... из канцеларије „АА са сарадницима“ издао лекарски налаз без службеног завођења, да је употреба овог лекарског налаза била праћена афером и да се у надлежном тужилаштву све завршило опортунитетом, а да је он лично одлазио у просторије Министарства унутрашњих послова поводом задржавања колегинице на информативном разговору, по оцени Врховног суда информација објављена у спорном делу текста је такве садржине да оправдава упознавање јавности са радњама и поступањем покрајинског функционера, односно тужиоца који се бави ..., као независном професијом пружања правне помоћи лицима. Информацијом се не вређа претпоставка невиности, пошто не садржи исказ да је тужилац својим радњама учинио радњу која би се могла подвести под одређено кривично дело. Употребљени термини у контексту описа радњи сваког од учесника догађаја не одступају од стандарда новинарског изражавања, а имајући у виду појашњење тужиоца везано за догађаје на које се односи, информацијом у односу на тужиоца не износе се суштински нетачне тврдње. Осећај личне повређености тужиоца у конкретном случају не даје основ постављеном захтеву за накнаду штете, пошто је тужилац дужан да трпи изношење критичких мишљења која се односе на његов рад, односно рад колегинице из адвокатске канцеларије која је препознатљива по презимену тужиоца, пошто професија којом се бави подразумева јавно иступање, за које постоје принципи садржани у тачки 1. основних одредби Кодекса професионалне етике адвоката (Службени гласник РС“, бр. 27/12 и 159/20).

Пошто је по члану 200. став 2. Закона о облигационим односима суд приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и висини накнаде у обавези да води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, по оцени Врховног суда у конкретном случају нема околности које би оправдавале изрицање ове грађанско-правне санкције, нити обавезе друготуженог да пресуду објављује, па су обе нижестепене пресуде преиначене тако што је тужбени захтев у целости одбијен.

На основу одредби чланова 165. став 2., 153. став 1. и 154. ЗПП одлучено је о трошковима целог поступка. Тужене, који су успели у парници је заступао један пуномоћник адвокат, па је награда за заступање од стране адвоката у складу са тарифним бројем 12. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката увећана за по 50% за друготуженог и трећетуженог. Оправдани трошкови износе 348.700,00 динара и састоје се од: награде за састава одговора на тужбу и два образложена поднеска по 24.000,00 динара, заступања на четири одржана рочишта по 36.000,00 динара, заступања на два одложена рочишта по 22.500,00 динара, састава жалбе од 54.000,00 динара, као и судских такси на жалбу од 5.100,00 динара и на другостепену пресуду од 19.600,00 динара. Туженима су признати и трошкови ревизијског поступка од 53.500,00 динара, које чине награда за састав ревизије од

36.000,00 динара, као и судске таксе на ревизију од 7.000,00 динара и одлуку о ревизији од 10.500,00 динара.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић